

Mojca Leskovec

Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani
mojca.leskovec@ff.uni-lj.si

DOI: 10.4312/vestnik.10.293-295

PANORAMA: DEUTSCH ALS FREMSPRACHE: KURSBUCH B1

Dusemund-Brackhahn, Carmen/Finster, Andrea/Giersberg, Dagmar/Williams, Steve/Würz, Ulrike (2017). *Panorama: Deutsch als Fremdsprache: Kursbuch B1*. Berlin: Cornelsen Verlag. ISBN: 978-3-06-120523-2, mehka vezava, 183 strani, 14,99 €.

UVOD

Učno gradivo *Panorama* za raven B1 poleg pregledanega učbenika, izdanega v letu 2017, in delovnega zvezka ter njemu priloženih avdiozgoščenk obsega še aplikacije za učenje, digitalni in tiskani priročnik za učitelja, DVD z videoposnetki, dvojezične slovarje in vadnico s testi. Dodatno gradivo za učitelje in učence ponuja tudi platforma *Scook* (<https://www.scook.de/>), kjer je prav tako na voljo učbenik v e-obliki.

Učbenik z e-gradivom za raven B1 je Strokovni svet Republike Slovenije za splošno izobraževanje 21. junija 2018 potrdil za uporabo pri nemščini kot prvem tujem jeziku v 1. in 2. letniku gimnazijskega izobraževanja ter pri nemščini kot drugem tujem jeziku v 3. in 4. letniku gimnazijskega izobraževanja.

ZASNOVA UČBENIKA

Učbenik sestavlja 16 enot, vsakokrat s šestimi stranmi, od tega štirimi stranmi vnosa novih jezikovnih fraz in struktur, ki jim sledita stran z avtentičnimi besedili o nemško govorečih deželah ter zaključna stran s povzetkom najpomembnejših fraz in struktur enote. Za dve zaključeni enoti sta vselej uvrščeni dve dvojni strani, tj. *Deutsch aktiv* in *Panorama*: medtem ko sta prvi namenjeni ponavljanju v predhodnih enotah obravnavanega besedišča in struktur prek igre ter dela v dvojicah in skupinah, drugi ponujata nadaljnji nabor možnosti za ustno izražanje ob slikovnih iztočnicah, avdio- in videoposnetkih ter posredujeta dodatne vsebine o nemško govorečih deželah in kulturah. Na zadnjih straneh učbenika najdemo partnerske strani z dopolnjenimi podatki za delo v dvojicah, pregled obravnavanih glasoslovnih zakonitosti, besedila v okviru učbenika predvajanih

posnetkov, ki niso (v celoti) natisnjena že v posameznih enotah, ter abecedni seznam v učbeniku rabljenih besed s pripisano enoto in nalogo njihove prve pojavitve. Primera dveh raznolikih uveljavljenih formatov izpita na ravni učbeniškega gradiva – *Goethe-Zertifikat B1* in *telc Zertifikat Deutsch B1*, pregled obravnavane slovnice ter seznam nepravilnih glagolov in glagolov s predlogi pa najdemo na zadnjih straneh delovnega zvezka, sestoječega iz ekvivalentnih 16 enot.

RAZVIJANJE ZMOŽNOSTI IN DOSEGANJE CILJEV

Učno gradivo *Panorama B1* s postopnim razvijanjem splošnih zmožnosti in specifičnih sporazumevalnih zmožnosti uresničuje temeljni cilj pouka nemščine kot tujega jezika, opredeljen v aktualnem učnem načrtu za pouk nemščine v gimnaziji (UN 2008), tj. razvijanje medkulturne in medjezikovne zmožnosti. Na ravni B1 uporabniki splošne in sporazumevalne zmožnosti razvijajo v okviru enot, naslovljenih *Razmerja blizu in daleč*, *Delitev in menjava*, *O kuharskih spletnih straneh, dietah in foodiejih*, *Mi in naše okolje*, *Veselje in stres ob delu*, *Pomoč: v bolnišnici in vsakdanu*, *Dobro obveščeni*, *Zgodovina in politika*, *Preko meja*, *Nova služba*, *Storitve*, *To je pa dobra ponudba!*, *Na štirih kolesih*, *Prepričljive poslovne ideje*, *Divji sosede* in *Kaj prinaša prihodnost?*, ki so usklajene s temami *Medčloveški odnosi*, *Hrana in pijača*, *nakupovanje*, *Telo in zdravje*, *Narava in varstvo okolja*, *Delo in poklic*, *storitvene dejavnosti*, *Znanost*, *tehnologija*, *množični mediji*, *Politika in družba*, *Medkulturnost* ter *Prosti čas in zabava*, priporočenimi v UN-ju (2008).

Poleg zmožnosti sporazumevanja v tujem jeziku z gradivom *Panorama B1* uporabniki v različnem obsegu razvijajo tudi druge ključne kompetence za vseživljenjsko učenje, še posebej digitalno pismenost in učenje učenja. Gradivo jim namreč ponuja široko digitalno podporo: od e-učbenika in interaktivnih vaj na platformi *Scook* do aplikacij za učenje besedišča in v učbeniške enote vgrajenih videoposnetkov z besediščem in glasoslovjem, s slovničnimi animacijami in kvizi ter nasveti za učenje učenja, preprosto dostopnimi s pametnim telefonom ali tablico. Pregledna zgradba, na vsaki drugi strani enote navedeni učni cilji, pregled najpomembnejših fraz in struktur enote na njeni vsakokratni zadnji strani in dopolnjujoči samoevalvacijski test v delovnem zvezku uporabniku omogočajo hitro orientacijo ter ga navajajo na samostojno učenje, nabor možnosti zanj pa predstavljajo omenjene vgrajene digitalne vsebine.

S *Panorama B1* uporabniki razvijajo vse sporazumevalne zmožnosti – receptivne in produktivne zmožnosti ter interakcijo, mediacijo in medkulturno zmožnost. Ob posebni pozornosti, ki jo gradivo posveča slušno-vidni in medkulturni zmožnosti, v središče postavlja govorno sporočanje in sporazumevanje, tako da uporabnike opolnomoči za izvajanje sporazumevalnih dejavnosti in uporabo ustreznih sporazumevalnih strategij. Slovnično zmožnost kot ključni sestavni del sporazumevalne zmožnosti uporabniki delno razvijajo s samostojnim odkrivanjem jezikovnih zakonitosti po načelu iskanja, urejanja

in sistematiziranja, kar dopolnjujejo nazorni prikazi v učbeniku in slovničnih animacijah na vgrajenih videoposnetkih ter v preglednici v delovnem zvezku. Urjenje oblik je usmerjeno k avtomatizaciji, zaznamuje ga prvoosebna raba jezika. Usvajanje besedišča poteka kontekstualizirano, prek besednih zvez in fraz, z vizualno podporo, ki spodbuja tudi naključno učenje.

METODIČNO-DIDAKTIČNI PRISTOP

Pristop učnega gradiva *Panorama B1* povzemajo naslednja metodično-didaktična načela: usmerjenost k pravilom, uporabniku, uspehu in vsebini. Posreduje namreč stvarne, življenjske vsebine, spodbuja k dejavni uporabi jezika in s formatom vaj, ki preprečuje pojavljanje napak, omogoča uresničevanje v zavarovanem načinu. Nagovarja različne učne tipe in upošteva raznolikost učnih slogov ter z izborom aktualnih tem, kot so *cohousing*, *foodies*, *skype*, *start up*, vključuje sodobne težnje in hkrati priteguje tudi zanimanje mlajših odraslih. Z vsem navedenim uporabnikom olajša proces učenja ciljnega jezika in zagotavlja motivacijo za nadaljnjo uporabo ciljnega jezika, kot tudi vseživljenjsko učenje tujih jezikov.

Gradivo sicer poudarjeno razvija medkulturno zmožnost ter z vključevanjem govorcev iz celotnega nemško govorečega prostora in opozoril na različice nemščine v posameznih deželah odpira pot pluralnim pristopom, a vključevanje prvega in morebitnega drugega jezika v proces učenja s ciljem večje učinkovitosti in hitrejšega napredka ostaja v domeni učitelja, ki pa ga *Panorama B1* izdatno podpira v vseh preostalih pogledih. Izkaže se celo kot dober pripomoček pri pripravi na izpit iz nemščine na osnovni ravni slovenske splošne mature: ne le z ekvivalentnimi formati slušnega in bralnega razumevanja, temveč predvsem z izčrpnim naborom vaj in nalog za rabo jezika, pisno izražanje v stalni sporočanjski obliki in ustni del izpita v delovnem zvezku.

ZAKLJUČEK

Ocenjujem, da *Panorama B1* uporabnike učinkovito vodi prek sporazumevalnega praga proti cilju samostojne uporabe jezika: skladno z opredelitvijo ravni v dokumentu SEJO se uporabniki po predelanem učnem gradivu znajdejo v večini situacij in lahko dejavno sodelujejo v pogovoru ter so prejemniki in tvorci besedil s splošnimi temami ter temami, ki se navezujejo nanje in njihova osebna zanimanja. Učno gradivo je pri tem usklajeno z najnovejšimi spoznanji o učenju in poučevanju tujega jezika ter uporabnikom prijazno.